

УДК 811.161.2'373

Марія ФЕДУРКО,

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання в початковій школі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Україна, Дрогобич) mfedurko@ukr.net

ОКАЗИОНАЛЬНІ СЛОВОЗРОЩЕННЯ В СУЧАСНОМУ ХУДОЖНЬОМУ МОВЛЕННІ: ФУНКЦІЇ ТА СТРУКТУРНІ ТИПИ

У статті показано, що, поряд із експресивною, індивідуально-авторськими зрошення можуть виконувати в текстах номінативно-когнітивну функцію. Наголошено на їхній структурній неоднорідності. Продемонстровано лексико-граматичну співвідносність цих okazіоналізмів із іменниками, прикметниками, дієсловами, визуками. Підтверджено їхню графічну неоднорідність: вони можуть писатися разом, через дефіс, з великої літери, з малої, в лапках і без них.

Ключові слова: *оказіональна деривація, okazіоналізм, лексико-синтаксичний дериват, словозрошення, експресивна функція, номінативна функція.*

Лит. 21.

Maria FEDURKO,

Doctor of Philological Sciences, Professor, the Head of the Department Philological Disciplines and Methods of Their Teaching in Primary School Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University (Ukraine, Drohobych) mfedurko@ukr.net

OCCASIONAL WORD JOINING IN MODERN ARTISTIC LANGUAGE: FUNCTIONS AND STRUCTURAL VARIATIONS

In the article is shown that the individual authors' neologisms perform in the text not only expressive, but also nominative-cognitive function. It is emphasized on their structural heterogeneity. It is shown that among individually authored word-joining it is advisable to distinguish between unit-equivalents of nouns, adjectives, verbs, interjections. The article confirms that the joining is heterogeneous in terms of graphic design: they can be written together and hyphenated, capitalized and small, quoted and without them.

Key words: *occasional derivation, occasional case, lexical and syntactic derivate, word-joining, expressive function, nominative function.*

Ref. 21.

Марія ФЕДУРКО,

*доктор філологічних наук, професор, завідувачий кафедрою
філологічних дисциплін та методики їх преподавання в
начальній школі Дрогобычського державного педагогічного
університету імені Івана Франка (Україна, Дрогобыч)
mfedurko@ukr.net*

ОККАЗИОНАЛЬНЫЕ СЛОВОСРАЩЕНИЯ В СОВРЕМЕННОЙ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ РЕЧИ: ФУНКЦИИ И СТРУКТУРНЫЕ ТИПЫ

В статье установлено, что наряду с экспрессивной, индивидуально-авторские сращения могут выполнять в текстах номинативно-когнитивную функцию. Подчеркнута их структурная неоднородность. Продемонстрирована лексико-грамматическая соотносительность этих окказионализмов с именами существительными, прилагательными, глаголами, междометиями; показаны различия в плане графического оформления: слитные написания, написания через дефис, с прописной или строчной буквы, в кавычках и без них.

Ключевые слова: *окказиональная деривация, окказионализм, лексико-синтаксический дериват, словосращения, экспрессивная функция, номинативная функция.*

Лит. 21.

Постановка проблеми. У сучасному українському мовленні зафіксовано зростання кількості форм, «які входять до складу висловлення як готові комплекси і сприймаються як єдині номінативно-когнітивні утворення, спричинені загальною глобалізаційною тенденцією до компресії інформації й номіналізації» [9, 538], пор., наприклад: *Письменник, який обирає культуру як терен гри, обов'язково прагне ввести «щойно-казане» в царину «вже-давно-колись-казаного»* (М. Гірняк). Переважна більшість із них не є одиницями відтворюваними, а тому потрапляє до категорії окказионалізмів – слів для оказії, створених тут і зараз. У лінгвістичній науці такий спосіб словотворення прийнято називати лексико-синтаксичним, а його результати – словозрощеннями чи просто зрощеннями. Художня мова в цьому сенсі не є винятком: вона не лише активно використовує можливості питомого словотворення: *Нарешті смокінго-во-фрачна вервечка урвалася – всі зайшли до будинку* (І. Роздобудько), а й пропонує нові взірці такого творення, осягати які важливо як з погляду проникнення в «робітню» авторського духу, так і з погляду окреслення можливих тенденцій мовного поступу, бо «розвиток мови – це передусім неогенез, тобто процес з'яви нового в мовній структурі» [14].

Аналіз досліджень. Оказіоналіональне словотворення належить до проблем, досить глибоко вивчених у теоретичному й прикладному аспектах, адже від першої праці про оказіоналізми (Н. Норман «Оказіональні слова і лексикографія» [18]) минуло півстоліття. У переліку її дослідників – відомі сучасні дериватологи О. Земська [5], О. Кубрякова [8], А. Ликов [11], В. Лопатін [10], Е. Хапіра [19], І. Улуханов [20], Н. Янко-Триницька [21] та ін., хоч уже Я. Грім і Ф. де Соссюр наголошували на необхідності описувати й потенційні явища словотворення, яке, за Гумбольдтом, є найглибшою й найзагадковішою ділянкою мови. Оказіоналізми аналізовано і в українському мовознавстві, причому особливо активно – на перетині тисячоліть і сьогодні. Маємо на увазі праці С. Бузько, Ж. Колоїз, Г. Віняр, Д. Мазурик, А. Левицького, А. Нелюби, О. Стишова та ін. Об'єднує їх думка, що оказіональні дериваційні процеси закономірні в історичному розвитку кожної мови, адже «завдяки їхнім узуально закріпленим результатам мовна система має своє минуле, теперішнє і майбутнє» [7]. Учені наголошують також на культурно-історичній і ментальній значущості цих процесів – Є. Карпіловська, приріом, називає оказіональне словотворення тиглем, «із якого творяться нові засоби мовомислення, нові моделі мовної категоризації дійсності» [6, 59].

Попри доволі тривалу традицію вивчення оказіональних дериватів, спірного в цій ділянці словотвірної теорії немало. Дискутується насамперед питання щодо обсягу цього поняття: одні дослідники трактують його широко, зараховуючи до оказіональних як потенційні одиниці, так і утворені з порушенням словотвірної норми [13, 432]; інші ж вважають оказіоналізмами лише ті утворення, що «відзначаються цілеспрямованим відхиленням від норми, а отже, незвичністю, порушенням усталених асоціативних зв'язків, таким собі авторським суб'єктивізмом у конструюванні мовних одиниць» [4, 217]. Звідси й розмаїтість термінологічного окреслення цих словотвірних з'яв. Н. Фельдман називає їх словами-саморобками, М. Степанова – словами-метеорами, Л. Щерба – потенційними словами, О. Земська – словами-беззаконниками; а ще їх називають індивідуальними словами, словами-експромтами, словами-оцінками, неологізмами контексту, одноразовими неологізмами, «еґологізмами», «індивідуально-авторськими новоутвореннями», «витворами індивідуальної мовотворчості», «ефемерними інноваціями». Кожен із цих термінів відображає якусь із ознак цього феномену, до яких, за А. Ликовим, належать: віднесеність до мовлення, невідтворюваність, словотвірна похідність, функційна одноразовість, залежність від контексту, експресивність, номінативна

факультативність, синхронно-діахронна дифузність, індивідуальна належність, ненормативність [10].

Лексико-синтаксичне okazionale словотворення досліджене найменшою мірою. Про одиниці, утворені таким способом, згадують в основному побіжно, за аналізу інших різновидів okazionalizmів. Дехто вважає, що «явище зрощення не належить до словотвірної номінації (принаймні до словотвірних процесів) і має статус діахронного» [12]. Прикладом іншого погляду переконані, що активізація в сучасному українському мовленні номінативних одиниць у вигляді структурно розчленованих зрощень, – це результат актуалізованих в умовах сучасної міжкультурної комунікації англословних впливів у ділянці словотворення [9, 539]: англійська мова, у силу її аналітичності, доволі активно послуговується синтаксичним способом деривації не тільки з емоційно-експресивною настановою, а й за творення термінів для різних галузей науки й техніки, скажімо, *face-and-side cutter* – зі сфери інженерії, *fail-to-save probability* – нафто-газової промисловості, *ability-to-pay principle* – економіки, *abovetheline* – фінансів [3, 39].

Не можемо заперечувати очевидне: зрощення не однаково активні у всіх сучасних художніх текстах. Вони частотніші в ідіолекті тих авторів, яким найбільшою мірою знайома англословна культура. Проте переконані, що нечисленність питомих узуальних лексико-синтаксичних дериватів на кшталт *насамперед, потойбіч, нашивидкуруч, ломикамінь, важкохворий* (із *на самперед, по той бік, на швидку руку, ломи камінь, важкохворий*) не може слугувати підставою вважати ці одиниці винятковим явищем в дериваційній системі української мови. Згадане підтверджують і дані історичних словників, наприклад, словника Є. Тимченка (*внебвступене* [17 1, 107], *другийнадцять* [17 1, 234], *на-тще-сердце* [17, 473], *равновладный* [17 2, 263], *режимъшок* [17 2, 269], *чотырикрат* [17 2, 484]) чи «Словника української мови XVI – першої половини XVII ст.» (*близкоприлеглий* [15 2, 115], *велицьеважний, велицеласкавий* [15 3, 219], *единнадесать* [15 9, 60]).

Однак не лише інтерпретаційною дискусійністю вмотивуємо наш інтерес до цих утворень. Культурна парадигма сьогодення допускає значно вільніше поводження з мовою, заохочує мовні експерименти, особливо в художній літературі, маніфестує розширення інтересів у сфері креативних можливостей мови як цілісної системи. Один із шляхів «розкріпачення» мови – це прогрес okazionalного словотворення, особливо незвичних його форм. І лексико-синтаксичні okazionalizmi, що постали унаслідок зрощення словосполучення, а нерідко – й речення у слово (квасислово) особливо цікаві в цьому сенсі.

Мета нашої розвідки – проаналізувати лексико-синтаксичні похідні, виявлені в текстах сучасних українських письменників в аспекті їхніх структурних і функційних характеристик, адже все, що отримує широке поширення в мові, спершу з'являється в мовленні окремих людей, передусім – у мові найталановитіших письменників.

Виклад основного матеріалу. Художній стиль особливий у системі кожної мови. Його провідною роллю визнають вплив «через систему образів на розум, почуття і волю читачів», ознаками – «конкретність змісту, образність, виразність, емоційність», а засобами – розмаїття передусім емоційно-експресивної лексики й тропіки [16, 73].

Окреслюючи функції зрощень, наголосимо на їхній доцільності, навіть необхідності в художньому тексті, де покликані виконувати насамперед прагматичну роль, адже допомагають відправникові тексту (адресантові, авторові, нараторові), з одного боку, найточніше відобразити власний емоційно-психічний стан, а з другого, – найсильніше вплинути на реципієнта (адресата) мовлення, домогтися від нього відповідного (позитивного чи негативного) ставлення до повідомлюваного.

Розглянемо, для прикладу, такий фрагмент із роману І. Карпи «50 хвилин трави»: *Євка сиділа й дивилася на двері, з яких мав з'явитися Даня. Невдовзі або невцьомужитті.* Він містить лексико-синтаксичний дериват *невцьомужитті*, мотиватор якого – синтаксично вільне словосполучення *не в цьому житті*. Звичайно, авторка могла подати цей елемент у звичному вияві – у вигляді словосполучення. Проте в такому разі читачем могли б бути непомічені ті смисли, які авторка запрограмувала цим зрощенням: жінка з нетерпінням очікує близьку їй людину, час у такі хвилини не йде, а повзе; здається, що це чекання триватиме вічність і що зустріч, можливо, й не відбудеться. Те, що аналізований лексико-синтаксичний дериват ужитий у складі парцельованої (з антонімічним лексичним наповненням) структури (пор. *невдовзі* і *невцьомужитті*) лиш увиразнює ці смисли. Отже, оцінність, поряд з емоційністю, становить важливу характеристику лексико-синтаксичних дериватів, а вираження оцінки, як і емоцій, є вагомим виявником їхньої експресивної функції.

Однак не можна заперечувати й когнітивної значущості словозрощень: перетворюючи компоненти словосполучень (речень) в слово, мовець змушує їх заграти новими смисловими відтінками. Відповідно адресат мовлення, декодуєчи текст і наявні в ньому одиниці аналізованого взірця, акцентує на них свою увагу, намагається відчитати ці смисли, зіставляючи з власним досвідом осягнення й тлумачення дійсності. Засвідченість зрощень у сучасних філософських чи лінгвофілософських

текстах (скажімо: Нова мережа комунікативних (і водночас рекреаційних та напівритуальних) осередків *«діалогізму-нопід-парасольками»* додала чимало до нових смислів самого середовища й до інтерпретативної активності ... в цьому трансформованому, а почасти й засадничо реконструированому доквіллі... (Р. Кісь) спонукає приписувати їм не лише експресивну функцію, а й номінативну – функцію називання чогось щойно пізнаного, що постало через синтез загальновідомого і сприймається мовцем як нова якість (...*виліплюючи власне тіло наново, сама-собі-Пігмаліон, із нового убору...* (О. Забужко) чи функцію уточнення загальновідомого, наприклад: *крутилося в голові відлунням власного, уже впалого, уже-не-вернеш слова* (О. Забужко); ... *Ленця подається таким балетним рухом, з-п'ятки-на-носок, йому назустріч* (О. Забужко).

Дослідники оказіонального словотворення наголошують повсякчас, що «попри всю незвичність форми й семантики оказіоналізмів обов'язково в мовній нормі має бути зразок, за яким їх створено, з яким їх можна зіставити» [6, 59]. Мусимо визнати, що не для всіх виявлених нами в текстах оказіональних зрощень наявні узуальні взірці. Точніше, для більшості з них їх немає. Проте сам факт побутування цих елементів у текстах різних функціональних стилів (наукового, публіцистичного, художнього) слугує, як видається, підтвердженням їхнього системного характеру.

Аналізуючи процедуру постання узуальних зрощень, учені особливо акцентують на поступовому перетворенні словосполучення в слово, що, переконані, слугує найпершою підставою ствердження діахронного характеру цих одиниць. Яскравим унаочненням цієї процедури можна вважати такий фрагмент із роману Галини Вдовиченко «Пів'яблука»):

І ніколи не вимовляти цих слів: «Я не маю часу». Бо з кожним разом, з кожним повтором час шагреневою шкірою слухняно тане, маліє, всихається. Табу на цей безглуздий вислів! Він ковтає хвилини з годинами, наче потворна, ненажерлива рибина; чотири слова – і прощавайте, плани, мрії, надії і наміри! Перевірено безліч разів: усе піде не так, як хотілося.

Ось у чому секрет. Занадто часто вона вдається до цієї буденної фрази, наче сумирно й безнадійно виправдовується перед собою. І саме тому не встигає, саме від того застрягає в хащах необов'язкових дрібниць. У цих словах – розгадка браку часу, вони в усьому винні.

Янемаючасу – янемаючасу – янемаючасу...

Звучить, як мантра. Наче заклинання. Програмуєш свій день на постійний цейтнот, на даремну біганину та безглузду шарпанину. Бо ж слова означають не просто багато – вони означають усе.

Кожен із нас не раз переживав брак часу. Кожному знайомий той стан, коли душа натягнута, мов струна, що ось-ось вибухне, обірветься зойком: попереду ще стільки роботи, а часу – ні крапельочки. Звичайно, кожен ту мить проживає по-своєму (як не згадати тут потєбнянське «всьяке розуміння є водночас нерозуміння»), але відчуття надривності схоже, близьке у всіх носіїв мови.

Інший приклад – із роману Ірен Роздобудько «ЛСД. Ліцей слухняних дружин». На с. 82 авторка пише:

Дорогий щоденнику!
Пробач за поганий почерк!
Що я роблю?
Що я роблю?!
Що я роблю!
Що я роблю...
Що я роблющяроблющяроблющяроблющяроблющяроблющя...

Проте на с. 113 ця фраза постає тільки у вияві – *Щяроблющяроблющяроблющяроблющя...*, тобто як своєрідний лексико-синтаксичний дериват. Як бачимо, авторка обходить без супроводжувального коментаря, його роль виконують розділові знаки наприкінці кожного з висловлень, що передують зрощенню.

До найважливіших характеристик лексико-синтаксичних дериватів відносять те, що синтаксичний зв'язок, актуальний для мотивувального словосполучення/речення, живий і в структурі похідного слова, й акцентують зазвичай на приляганні (*вічнозелений, всюдисущий*), хоч узгодження (*натщєсерце*) та керування (*перекотиполе*) фіксують як можливі. Проте в okazіоналізмах-згорнутих висловленнях чи таких, що постали на ґрунті складних словосполучень, зазвичай взаємодіють різні форми зв'язку, із кореляцією та координацією включно. Скажімо, у дериваті Оксани Забужко *в-зав'язаних-мертвим-вузлом-поворозочках (...три чи чотири розпхлі пакки в-зав'язаних-мертвим-вузлом-поворозочках у мамі на антресолях)* – це узгодження й прилягання, а *Будинком-піонерів-та-школярів (скільки вибитих зубів зяло в київській забудові на місці висаджених у повітря церков, і тільки по тих уціліла пам'ять, чия відсутність не була замінена – ні елеватором, ні Будинком-піонерів-та-школярів* (О. Забужко) – прилягання та координація.

Більшість зрощень функційно співвідносні з тією чи тією частиною мови – прикметником: *Отже, два (семирічній Соломії й півторарічній Каї) і один жетон для два-з-половиною-річної Корени* (І. Карпа); іменником: *Я-Самотність-Що-Стоїть-Руки-В-Боки* (С. Повалєєва); дієсловом: *думаю-дещо-зробити-про-УПА* (О. Забужко); прислівником: ...

Владин перевернутий «бітл», разом із вчавленим у нього, як у зім'яту банку, насадженим з розмаху, всією-грудною-кліткою-на-гарпун-керма Владусьчиним тілом, підняли з кювету... (О. Забужко); вигуком: як-же-ж-мені-жити-далі (О. Забужко).

Зі структурного погляду зафіксовані нами оказіональні зрощення теж відмінні. Серед них виявлено:

а) двокомпонентні одиниці: *всезмагаючих вогню-і-тверді (О. Забужко), особливий різновид серед яких становлять структури на кшталт аж-неживої (Уже аж-неживої природи), оскільки їх структурують не два повнозначних слова – компоненти підрядного чи сурядного словосполучень, а поєднання повнозначного і службового слів, див. ще: Це неетнічно, невиховано, несмачно і нене-ординарно (І. Карпа); Але Боже збав мені казати такі слова при ньому (не-Дані) (І. Карпа); ... а вони вимагали добре урядженого бункера, і батька для Катрусі ... і ще чоготільки-не ... (О. Забужко); ... вона й перескакувала всі підсовувані їй сторонні правила мов-не-помічаючи, з розгону... (О. Забужко);*

б) трикомпонентні: *Знов моя зашкарубла друг-я-концепція (І. Карпа); спецназ-з-того-світу (Б. Жолдак);*

в) багатокомпонентні, співвідносні не лише зі складним підрядним (*ти хотіла чогось живого в цій черговій, казна-якій з ряду-йому-жесть-кінця тимчасовій хаті (О. Забужко), а й простим реченням: як історик, що знайшов-перед-ким-похвалитися архівним документом ... (О. Забужко) чи складним, складнопідрядним: Він наче хотів вихлюпнути з душі важкий намул не-так-як-хотілося-прожитого-життя і очиститись перед тим-життям-яке-нас-чекало (Г. Тарасюк); Там-девін (Г. Удовиченко) або ж його фрагментом: колись давно, КОЛИ-МЕНЕ-ЩЕ-НЕ-БУЛО-НА-СВІТІ... (О. Забужко);*

Зрощення, виявлені в художніх текстах, різняться поміж собою графічним оформленням. Зафіксовано такі його різновиди:

– написання компонентів лексико-синтаксичних дериватів через дефіс; таке написання начеб увиразнює незавершеність процесу лексикалізації синтаксичних одиниць-мотиваторів: *Тепер з того понурою, голого плато, яке зветься набутим-з-роками-досвідом, Дарка може припустити й децю інше... (О. Забужко); Чатують на істоту-з-під-авта (Б. Жолдак); ну, хіба що якась вечірка зрідка трапляється, або робота журналістська змусить піти-писнути щось (І. Карпа);*

– написання компонентів лексико-синтаксичних дериватів разом: *Душа моя знайдибіда (Л. Костенко); І щотравинка – мов зоря, Мені палала серед ночі (М. Матіос); Вона не хотіла їхати до Парижу нап'ятнадцятьднівобожсякещастя (І. Карпа);*

– змішана форма подачі: через дефіс і разом: *Можє, тут доцільно вжити слова на киталт “парапсихологія” чи “метафізика”? А потім – “гостра шизофренія”.* Це вже коли я досить чітко почую її голос в себе в голові. Це загальна стадія. **Осінньо-часниковозрота-сонний токсикоз** (І. Карпа).

– запис таких слів великими літерами, причому дwoяко – разом: *Я пишу муру. НЕХОЧУПИСАТИ* (І. Карпа) і через дефіс: ... *рятуючись од так незаслужено впалого на нього Нещастя-Яке-Доводиться-Витримувати...* (О.Забужко);

– із використанням лапок: *Мій батько завжди знав за собою... оцю «гамлетівську-нездатність-до-рішучих-дій-при-виді-торжествуючого-зла»* (О. Забужко) чи чужомовних елементів: *Коли Настуся-Вже-в-Гиссі наставляє на мене (на мене!) свого розтуленого мокрого дзьобика, мені страшенно кортить співчутливо спитати, чи в неї часом не гайморит* (О. Забужко);

– із виділенням в тексті курсивом: *Твоїм голосом тихим зігріта, Поділила життя на частки: На дотебе і післятебе, На усецобуло й щобуде, На такецоговженетреба, І такецоосудять люди...* *На усецобулозотліле, Й на усецотеперпречисте* (В. Котович).

Із наведеного видно, що індивідуально-авторські новотвори-зрощення здатні перетворювати потенційне в актуальне. Вони є більшою мірою фактом словотворчості, а не словотворення. Це один з різновидів реалізації мовної (словотворчої) гри. А в словотворчій грі на передній план проступає її прагматична зумовленість, що сприяє досягненню певного естетичного ефекту.

Висновки. Проаналізовані у статті взірці лексико-синтаксичних дериватів засвідчують, що живе мовлення завжди експресивно забарвлене, що мовець завжди прагне до виразності, яка в той чи той спосіб відображає його емоційний стан, настроїв, внутрішню самодостатність чи незадоволеність, схвалення або несхвалення усіх життєвих подій, і що українська мова має широкий набір засобів для як реалізації цієї природної потреби суб'єкта мовлення, так і для репрезентації його найрізноманітніших станів і характеристик. Перспективним видається вивчення структурних і функційних характеристик зрощень у текстах наукового й публіцистичного стилів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бузько С. А. Оказіональні іменники в текстах української постмодерної прози / С. А. Бузько // Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : зб. наук. праць. – Вип. 3 / [редкол. : Ж. В. Колоіз (відп. ред.), П. І. Білоусенко, В. П. Олексенко та ін.]. – Кривий

Ріг : Видавничий дім, 2009. – С. 5–14. – Режим пошуку : <http://yandex.ua/click/jsredirect?from>.

2. Віняр Г. М. Творення нових іменників багатоосновними способами (на матеріалі газети «Україна молода») / Г. М. Віняр // Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : зб. наук. праць. – Вип. 3 / [редкол.: Ж. В. Колоїз (відп. ред.), П. І. Білоусенко, В. П. Олексенко та ін.]. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. – С. 14–21. – Режим пошуку : <http://yandex.ua/click/jsredirect?from>.

3. Грицьких Л. Б. Оказіональний характер полікомпонентних новотворів у сучасній українській літературній мові / Л. Б. Грицьких // Science and Education a New Dimension : Philology, II(1). – Issue : 17. – 2014. – С. 39–43.

4. Грещук В. В. Оказіональне слововживання у поезії Б-І. Антонича / В. В. Грещук // Студії з українського мовознавства : Вибрані праці / Упор. Р. Бачкур. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009 – 520 с.

5. Земская Е. А. Оказіональные и потенциальные слова в русском словообразовании / Е. А. Земская // Актуальные проблемы русского словообразования. – Т. 1. – Самарканд : Самарканд. гос. ун-т им. А. Навои, 1972. – С. 78–86.

6. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : Монографія / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бурого, 2008. – 336 с.

7. Колоїз Ж. В. Оказіональна деривація: теоретичний та функціонально-прагматичний аспекти : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Ж. В. Колоїз. – К., 2007. – 40 с.

8. Кубрякова Е. С. Номинативный аспект речевой деятельности и словообразование как его важнейший компонент / Е. С. Кубрякова // Вопросы словообразования и фразообразования в германских языках. Сб. науч. трудов. – Вып. 164. – М. : МГПИИЯ, 1980. – С. 40–47.

9. Левицький А. Е. Словотвірні процеси в просторі міжкультурної комунікації / Андрій Е. Левицький // Мови та культури у новій Європі : контакти і самобутність. – К. : Збірник наукових доповідей. – К. : Видавничий дім Дмитра Бурого, 2009. – С. 534–542.

10. Лопатин В. В. Рождение слова. Неологизмы и окказіональные образования / В. В. Лопатин. – М. : Наука, 1973. – 152 с.

11. Лыков А. Г. Современная русская лексикография (русское окказіональное слово) / А. Г. Лыков. – М. : Высшая школа, 1976. – 119 с.

12. Нелюба А. М. Основно- і словоскладання в контексті словотвірної номінації / Нелюба А. М. – Режим пошуку : http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/para_konf/neluba_06.pdf.

13. Пустовіт Л. О., Клименко Н. Ф. Оказіоналізм / Л. О. Пустовіт, Н. Ф. Клименко // Українська мова : Енциклопедія. – К. : Вид-во «Українська енциклопедія», 2004. – С. 432–433.

14. Сенько Е. В. Теоретические основы неологии / Е. В. Сенько; М-во образования Рос. Федерации. Сев.-Осет. гос. ун-т им. К.Л. Хетагурова, 2001. – 108 с.

15. Словник української мови XVI – першої половини XVII ст. / НАНУ. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 1994-2010. Вип. 1-10.

16. Струганець Л. В. Культура мови. Словник термінів / Л. В. Струганець. – Тернопіль : Вачальна книга – Богдан, 2000. – 88 с.
17. Тимченко Є. Матеріали до словника писемної та книжної української мови XV–XVIII ст. : У 2 кн. / Німчук В. В. (відп. ред.) та ін. / Є. Тимченко. – К. – Нью-Йорк, 2002. – Кн. 1. – 512 с.; 2003. – Кн. 2. – 512 с.
18. Фельдман Н. И. Оказиональные слова и лексикография / Н. И. Фельдман // Вопросы языкознания. – 1957. – № 4. – С. 64–74.
19. Ханпира Э. И. Об окказиональном слове и окказиональном словообразовании / Э. И. Ханпира // Развитие словообразования современного русского языка. – М. : Наука, 1966. – С. 153–166.
20. Улуханов И. С. Единицы словообразовательной системы русского языка и их лексическая реализация / И. С. Улуханов. – М., 1996. – 224 с.
21. Янко-Триницкая Н. А. Продуктивные способы и образцы окказионального словообразования / Н. А. Янко-Триницкая // Актуальные проблемы русского словообразования. – Ташкент, 1975. – С. 413–418.

REFERENCES

1. Buzko S. A. Okazionalni imennyky v tekstakh ukrainkoï postmodernoï prozy / S. A. Buzko // Filolohichni studii : Naukovyi visnyk Kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu : zb. nauk. prats. – Vyp. 3 / [redkol. : F 54 Zh. V. Koloiz (vidp. red.), P. I. Bilousenko, V. P. Oleksenko ta in.]. – Kryvyi Rih : Vydavnychi dim, 2009. – S. 5–14. – Rezhym poshuku : <http://yandex.ua/clck/jsredir?from>.
2. Viniar H. M. Tvorennia novykh imennykiv bahatoosnovnymy sposobamy (na materialy hazety «Ukraina moloda») / H. M. Viniar // Filolohichni studii : Naukovyi visnyk Kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu : zb. nauk. prats. – Vyp. 3 / [redkol. : F 54 Zh. V. Koloiz (vidp. red.), P. I. Bilousenko, V. P. Oleksenko ta in.]. – Kryvyi Rih : Vydavnychi dim, 2009. – S. 14–21. – Rezhym poshuku : <http://yandex.ua/clck/jsredir?from>.
3. Hrytskykh L. B. Okazionalnyi kharakter polikomponentnykh novotvoriv u suchasniï ukrainkii literaturnii movi / L. B. Hrytskykh // Science and Education a New Dimension : Philology, II(1). – Issue : 17. – 2014. – S. 39–43.
4. Greshchuk V.V. Okazionalne slovovzhyvannia u poezii B-I. Antonycha / V. V. Greshchuk // Studii z ukrainkoho movoznavstva : Vybrani pratsi / Upor. R. Bachkur. – Ivano-Frankivsk : Misto NV, 2009 – 520 s.
5. Zemskaiia E. A. Okkazyonalnyie i potentsialnyie slova v russkom slovoobrazovanii / E. A. Zemskaiia // Aktualnyie problemy russkoho slovoobrazovaniia. – T. 1. – Samarkand : Samarkand. hos. un-t ym. A. Navoy, 1972. – S. 78–86.
6. Klymenko N. F., Karpilovska Ye. A., Kysliuk L. P. Dynamichni protsesy v suchasnomu ukrainkomu leksykonii : Monohrafiia / N. F. Klymenko, Ye. A. Karpilovska, L. P. Kysliuk. – K. : Vydavnychi Dim Dmytra Buraho, 2008. – 336 s.
7. Koloiz Zh. V. Okazionalna deryvatsiia: teoretychnii ta funktsionalno-prahmatychnii aspekty : avtoref. dys. ... d-ra filol. nauk : spets.10.02.01 «Ukrainska mova» / Zh. V. Koloiz. – K., 2007. – 40 s.
8. Kubriakova E. S. Nomynatyvnyi aspekt rechevoi deiatelnosti i slovoobrazovaniie kak eho vazhneishyi komponent / E. S. Kubriakova // *Voprosy ISSN 2411-4758*

slovoobrazovaniia i frazooobrazovaniia v hermanskikh yazykakh. Sb. nauch. trudov. – Vyp. 164. – M. : МНПІІІа, 1980. – S. 40–47.

9. Levytskyi A. E. Slovtvirni protsesy v prostori mizhkulturnoi komunikatsii / Andrii E. Levytskyi // Movy ta kultury u novii Yevropi : kontakty i samobutnist. – K. : Zbirnyk naukovykh dopovidei. – K. : Vydavnychiy dim Dmytra Buraho, 2009. – S. 534–542.

10. Lopatin V. V. Rozhdeniie slova. Neolohizmy i okkazyonalnyie obrazovaniia / V. V. Lopatin. – M. : Nauka, 1973. – 152 s.

11. Lykov A. H. Sovremennaia russkaia leksikohrafiia (russkoie okkazionalnoie slovo) / A. H. Lykov. – M. : Vysshiaia shkola, 1976. – 119 s.

12. Neliuba A. M. Osnovo- i slovoskladannia v konteksti slovtvirnoi nominatsii / Neliuba A. M. – Rezhym poshuku : http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/para_konf/neluba_06.pdf.

13. Pustovit L.O., Klymenko N.F. Okazionalizm / L. O. Pustovit, N. F. Klymenko // Ukrainska mova : Entsyklopediia. – K. : Vyd-vo «Ukrainska entsyklopediia», 2004. – S. 432–433.

14. Senko E. V. Teoreticheskiie osnovy neolohii / E. V. Senko; M-vo obrazovaniia Ros. Federatsii. Sev.-Oset. hos. un-t im. K.L. Khetahurova, 2001. – 108 s.

15. Slovnyk ukrainskoi movy XVI – pershii polovyny XVII st. / NANU. Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha. – Lviv, 1994-2010. Vyp. 1-10.

16. Struhanets L. V. Kultura movy. Slovnyk terminiv / L. V. Struhanets. – Ternopil : Navchalna knyha – Bohdan, 2000. – 88 s.

17. Tymchenko Ye. Materialy do slovnyka pysemnoi ta knyzhnoi ukrainskoi movy XV– XVIII st.: U 2 kn. / Nimchuk V. V. (vidp. red.) ta in. / Ye. Tymchenko. – K. – Niu-York, 2002. – Kn. 1. – 512 s.; 2003. – Kn. 2. – 512 s.

18. Feldman N. Y. Okkazyonalnyie slova i leksikohrafiia / N. Y. Feldman // Voprosy yazykoznavniia. – 1957. – № 4. – S. 64–74.

19. Khanpyra E. Y. Ob okkazionalnom slove i okkazionalnom slovoobrazovanii / E. Y. Khanpyra // Razvitiie slovoobrazovaniia sovremennoho russkoho yazyka. – M. : Nauka, 1966. – S. 153–166.

20. Ulukhanov Y. S. Yedynitsy slovoobrazovatelnoi sistemy russkoho yazyka i ikh leksicheskaia realizatsiia / Y. S. Ulukhanov. – M., 1996. – 224 s/

21. Yanko-Trinitaskaia N. A. Produktivnyie sposoby i obraztsy okkazionalnoho slovoobrazovaniia / N. A. Yanko-Trinitaskaia // Aktualnyie problemy russkoho slovoobrazovaniia. – Tashkent, 1975. – S. 413–418.